

IN MEMORIAM
EMERITUS MILKA OLJAČA

Krajem decembra 2021. godine stigla je pretužna vest o tome da nas je napustila naša poznata, priznata i draga, profesor emeritus i akademik, Milka Oljača. Njena stvaralačka produkcija i njen pedagoški rad na svim nivoima studija na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu svrstao ju je na našim prostorima i šire u red najznačajnijih pedagoga druge polovine XX i prve dve decenije XXI veka. Bila je jedan od osnivača Odseka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Volela je svoj Filozofski fakultet i Filozofski fakultet je voleo nju. Brojne generacije studenata kojima je predavala pamtiće je kao uglednog i omiljenog profesora, a kolege, kao izuzetnog poznavaoaca andragogije i pedagogije, instaknutog naučnog radnika, kao energičnu, vedru i toplu osobu.

Milka Oljača rođena je 18. avgusta 1946. godine u Bačkom Brestovcu. Osnovnu školu i gimnaziju završila je u Odžacima, a Filozofski fakultet, grupu za pedagogiju, u Beogradu 1971. godine. Magistrirala je na Filozofskom fakultetu u Beogradu, a doktorirala na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, 1981. godine. Redovni profesor je od 1992. godine na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu za naučne oblasti: Andragogija i Opšta pedagogija. Bila je nekoliko puta birana za šefa Katedre za pedagogiju, kao i za prodekana za nastavu Filozofskog fakulteta.

U okviru nastavnog rada bila je mentor u više od 200 diplomskih radova studenata, u 30 magistarskih radova i mentor 21 doktorske disertacije. Na osnovnim, master i doktorskim studijama na Filozofskom fakultetu predavala je: Andragogiju, Menadžment u obrazovanju i Razvoj ljudskih resursa. Držala je i predavanja na fakultetu u Regensburgu, Pečuju, Segedinu, Šefildu, kao i na državnom univerzitetu Viskonsin u

SAD, gde je išla na studijske boravke. U periodu od 2003. do 2010. godine bila je angažovana i na Filozofskom fakultetu u Banja Luci, pri Odseku studija za socijalni rad, gde je predavala Andragogiju, Uvod u pedagogiju i Teorije vaspitanja.

Prof. dr Milka Oljača je pet godina zajedno sa kolegama iz Mađarske, Bugarske, Slovenije, Makedonije i Srbije bila eksterni evaluator evropskog programa za integraciju romske dece u sistem obrazovanja u Crnoj Gori i eksterni evaluator programa magistarskih studija za superviziju u socijalnom radu koje su se ostvarivale istovremeno na Filozofskom fakultetu u Banja Luci i Sarajevu, na Fakultetu političkih nauka, a koji je organizovala Švedska država.

Prof. dr Milka Oljača doprinela je i organizacionom radu Univerziteta u Novom Sadu kroz aktivno učešće u okviru Komisije Univerziteta za talente, kroz rad u Komisiji za pedagoške nauke Univerziteta i u Komisiji za društvene nauke, čiji je bila član i predsednik u više mandata, kroz rad u okviru Koordinacionog veća ACIMSI-ja, kao i kroz rad u okviru Programskog veća menadžmenta za obrazovanje. Kao član naučnog komiteta za organizaciju Internacionalnog simpozijuma za interdisciplinarna regionalna istraživanja (2007) i kao predsednik za društvene nauke doprinela je naučnom radu Univerziteta.

Pored pomenutog, prof. dr Milka Oljača je bila i član Organizacionog odbora za obrazovanje odraslih u Hrvatskoj (2010–2013), kao i član Organizacionog odbora međunarodnog skupa *Koncepti i strategije obrazovanja odraslih* održanog u Šibeniku.

Bila je član redakcije časopisa *Neven* (ponovo pokrenut 1979–1983), *Obrazovanje i vaspitanje* (1987–1990), *Zbornika instituta za pedagogiju*, član redakcije za pedagogiju i psihologiju *Enciklopedije Vojvodine* (1986–1990), predsednik Andragoškog društva Vojvodine, predsednik ekspertske grupe za planiranje razvoja vaspitanja i obrazovanja u Vojvodini (1985), član jugoslovenske ekspertske grupe na drugom internacionalnom Condorect skupu o obrazovanju u Parizu (1990), jugoslovenski predstavnik u Evropskom savetu za obrazovanje na daljinu (1990–1995). Veliko priznanje za naučni i stručni rad u oblasti vaspitanja i obrazovanja predstavljao je i njen izbor za dopisnog člana Srpske akademije nauka i umetnosti 2010. godine, a za njenog redovnog člana 2013. godine.

Univerzitet u Novom Sadu kao posebno priznanje dodelio joj je zvanje emeritusa 2015. godine.

Naučni radovi Milke Oljače obuhvataju brojne naučne discipline: andragogiju, pedagogiju, pedagogiju sporta i interdisciplinarnu oblast – menadžment u obrazovanju. U oblasti andragogije objavila je veći broj monografija i time doprinela naučnom utemeljenju obrazovanja odraslih, doživotnog obrazovanja, kao i utemeljenju ove

studijske discipline u univerzitetskim programima studija pedagogije. Među prvim andragozima Srbije i Jugoslavije, objavila je univerzitetski udžbenik iz andragogije (do danas su se pojavila samo još dva), kao i udžbenik iz pedagogije sporta. Ovi univerzitetski udžbenici korišćeni su kao obavezna literatura, ne samo na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, već i na Filozofskim fakultetima u Beogradu i Banja Luci, kao i na Sportskoj akademiji u Beogradu, na Fakultetu za fizičko vaspitanje i sport u Novom Sadu, Beogradu i u Banja Luci.

Na osnovu istraživanja karakteristika sistema vaspitanja i obrazovanja u našoj zemlji prof. dr Milka Oljača je doprinela naučno-stručnom utemeljenju menadžmenta u obrazovanju. Njen rad na razvoju modula interdisciplinarnih studija na Univerzitetu u Novom Sadu doprineo je obrazovanju brojnih generacija sa razvijenim kompetencijama u oblasti menadžmenta i razvoja ljudskih potencijala i to ne samo u ustanovama vezanim za obrazovanje, nego i u zdravstvu, ekonomiji, sportu i drugim društvenim oblastima.

Naučna interesovanja Milke Oljače bila su posebno vezana i za pitanja učenja i učenja odraslih, za fenomene samorazvoja i samoaktuelizacije i za razvoj kreativnog i kritičkog mišljenja kod odraslih, posebno kod studenata. Sistematskim i doslednim istraživanjima u ovim oblastima koje je objavila u više od sto naučnih radova u referentnim časopisima, doprinela je, kako razvoju andragogije i pedagogije, tako i zasnivanju novih naučnih i studijskih disciplina.

Pored naučno-istraživačkog i nastavnog rada, Milka Oljača je neizmerno volela i umetnost. Poslednjih decenija života posvetila se i ikonopisanju. Duge sate provela je u školi ikonopisanja pri Sabornoj crkvi u Novom Sadu. Kao rezultat te njene pasije nastale su njene ikone Sv. Georgije i Bogorodica koje je ostavila svojoj deci. Iza tako impozantnog profesionalnog lika Milke Oljače, kao oslonac i bezuslovna podrška, više od pola veka stajao je njen suprug, Slavoljub Oljača, ali i njena deca, Maja, Ognjen i Marko, koji svako ponaosob uveliko grade uspešne karijere. Posebno je bila ponosna na svoje unuke, Miu, Unu, Lazara, Elenu i Kalu. Svoje prijatelje je u svim životnim okolnostima obasipala pažnjom i ljubavlju. U svim njihovim srcima i sećanjima ostaće zauvek.

Njena dela ostaće svim budućim generacijama kao nezaobilazna literatura za učenje, ali i kao inspiracija i putokaz za dalja istraživanja.

Malo je reći da joj je neizmerno hvala za sve.

Prof. dr Svetlana Kostović